

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2442/22
26.4.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку по тужби малолетног тужиоца АА, чији је законски заступник мајка ББ и тужиле ББ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Кристина Павловић, адвокат из Београда, Гандијева улица број 130-Б, локал 7, против тужене ВВ из ..., као правног следбеника сада пок.ГГ, бивше из ..., коју заступа пуномоћник Миодраг Дроздовски, адвокат из Београда, Ситничка улица број 6, ради утврђења, одлучујући о жалби тужилаца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 2998/21 од 09.02.2022. године, у седници одржаној дана 26.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 2998/21 од 09.02.2022. године.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца, којим је тражено да се утврди да тужиоци имају право својине, сваки са 1/2 идеална дела на двособном стану број ... површине 59 м² у сутерену, који се налази у стамбеној згради за колективно становање у ... у Улици ..., постојеће на кат.парцели ..., уписане у лист непокретности бр.... КО ..., као неоснован. Ставом другим, обавезани су тужиоци да туженој на име трошкова поступка исплате укупан износ од 325.500,00 динара. Ставом трећим, одбијен је предлог тужилаца за прекид поступка у овој правној ствари.

Против наведене пресуде, благовремено су изјавили жалбу тужиоци, оспоравајући пресуду у целости из свих законом предвиђених разлога из чл.373 став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка нису тражили.

Тужена је благовремено одговорила на жалбу. Трошкове другостепеног поступка није тражила.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе чл.386 Закона о парничном поступку-ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Апелациони суд у Београду је оценио жалбу тужилаца неоснованом.

У проведеном поступку није учињена ниједна од битних повреда парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се ожалбена одлука морала укинути.

Према чињеницама утврђеним у првостепеном поступку и стању у списима предмета, малолетни тужилац АА, рођен дана ... године, је праунук оставиоца ДД (рођеног 1927. године, а преминулог 27.08.2006. године). Тужилац је дете рођено у браку, закљученом дана 04.03.2018. године, између сада пок.ЂЂ (рођеног 1977. године, а преминулог 20.03.2018. године, унука оставиоца ДД) и ББ-овде тужиље. Тужена ВВ је сестричина и тестаментални наследник по тестаменту сачињеном дана 26.09.2018. године оставиле ГГ, која је првобитно била тужена у овом парничном поступку, а која је преминула 07.11.2018. године. Између ДД, прадеде овде малолетног тужиоца, и ГГ, правног претходника тужене, закључен је брак дана 24.08.1972. године и трајао је до смрти ДД 27.08.2006. године. Сада пок.ДД је, из раније постојећег брака са ..., рођеном ..., која је преминула 1969. године, имао двоје деце - ЕЕ (рођена 1952. године, преминула 10.04.2013. године) и ЖЖ (рођеног 1951. године, преминуо 21.12.2016. године). Право својине на стану на коме тужиоци претендују да остваре право сусвојине у уделима од по 1/2 идеалног дела, стекао је прадеда овде малолетног тужиоца АА, уговором о откупу стана закљученим 1993. године, којег је претходно користио по уговору о коришћењу стана од 1971. годин. У том уговору његова супруга ГГ била је уписана као члан домаћинства 1980. године. У време откупа стана, до тада у друштвеној својини, ДД и ГГ, били су у браку већ 21 годину. Оставински поступак иза пок.ДД, који је преминуо 2006. године, покренут је 2007. године, а као наследни учесници у том поступку учествовали су његова супруга ГГ, која се прихватила свог наследног дела, син ЖЖ, који је прихватио свог наследног дела и дао изјаву да признаје ГГ право својине у делу од половине по основу стицања у брачној заједници, док се кћи оставиоца, ЕЕ, није изјаснила о издвајању удела у корист наследнице ГГ по основу стицања у брачној заједници откупом стана у току трајања брачне заједнице. Због тога је ГГ, од стране суда, у том оставинском поступку упућена да покрене парнични поступак против ЕЕ и донето је решење о прекиду оставинског поступка. У току док је оставински био прекинут, преминула је учесница овог поступка ЕЕ, дана 10.04.2013. године. У наставку оставинског поступка, иза оставиоца ДД, пред Трећим основним судом у Београду под О број 4844/16, ЖЖ, једини преостали потомак и наследник иза оставиоца ДД, изјаснио се да се прихвата свог наследног дела и уступа наследнику ГГ у погледу права својине на стану у... у Улици ..., ..., површине 59 м², док се други наследни учесник ГГ прихватила свог наследног дела и уступила 1/3 права својине на земљи и права на гробном месту, тако да је по основу наведеног споразума донето решење О број 4844/16 дана 17.11.2016. године, које је оглашено правноснажним 04.01.2017. године. Наведеним решењем је на заоставштини оставиоца ДД и то - на двособном стану број ... у ... стамбене зграде у Улици ...

број ... .., површине 59 м2, као и право својине на катастарским парцелама, њивама и право коришћења гробног места, оглашени по законском реду наслеђивања и то на стану (који је предмет овог спора) - супруга оставиоца ГГ, а на њивама и право коришћења гробног места - син оставиоца ДД. Решењем је констатовано да је током поступка преминула кћи оставиоца ЕЕ, дана 10.04.2013. године и да је њен једини законски наследник брат ЖЖ по основу оставинског поступка окончаног пред Првим основним судом у Београду О број 11667/13 од 25.09.2013. године. Овим решењем иза оставиље ЕЕ, ЖЖ, као брат оставиље, наследио је у целости трособан стан ... у приземљу стамбене зграде у ..., Улица ... Наследничку изјаву на основу које је донето оставинско решење Трећег основног суда у Београду О број 4844/16 од 17.11.2016. године, наследник ЖЖ дао је 04.11.2016. године, пред јавним бележником Зораном Рафаиловићем. Наведена изјава снабдевена је клаузулом о потврђивању исправе – солемнизациона клаузула, а иста је такве садржине да се ЖЖ прихватио наследства иза свог пок.оца ДД и истовремено свој наследни део, који се односи на стан број ... у Улици ... број..., површине 59 м2, уступа супрузи његовог пок.оца ГГ из ..., а преостали део наследства и сва права која произлазе из истог, задржава за себе. Такође је наведено да је изјава неопозива. Између ЖЖ, сада пок, и ЂЂ, сада пок, дана 18.10.2016. године, пред јавним бележником закључен је уговор о доживотном издржавању, којим се ЖЖ, као прималац издржавања обавезао да након смрти пренесе у својину даваоцу издржавања ЂЂ (оцу и супругу тужилаца), двособан стан у Улици ... број ... у ... Из извода података катастра непокретности од 30.05.2018. године, првостепени суд је утврдио да је на стану који је предмет овог спора као власник 1/1 била уписана овде првобитно тужена, сада пок.ГГ. Од стране овде тужилаца поднет је захтев за укидање клаузуле правноснажности у предмету О број 4884/16 Трећег основног суда у Београду, зато што је наследни учесник ЖЖ преминуо дана 21.12.2016. године, а решење оглашено правноснажним са даном 04.01.2017. године по истеку рока за жалбу, дакле након смрти овог учесника оставинског поступка.

Разматрајући чињенични основ тужбеног захтева, према којем се тужиоци позивају на околност да је сада пок.ЖЖ, деда овде малолетног тужиоца, наследничку дао изјаву којом се прихватио наслеђа у односу на предметни стан и уступио сада пок.туженој ГГ, мотивисан неформалним усменим договором са сада пок.ГГ, према којем би правна претходница тужене ГГ, супруга оставиоца, после окончања оставинског поступка, сачинила уговор о поклону са његовим сином, сада пок.ЂЂ, оцем овде малолетног тужиоца, првостепени суд је стао на становиште да наведене околности нису релевантне, односно да не могу бити основ за утврђење права својине овде тужиоцима, с обзиром да се наведена наследничка изјава сматра изјавом о пријему наслеђа, уз истовремено уступање наследног дела (спорног стана), која изјава је у смислу одредбе чл.220 став 3 у вези са одредбом чл.214 став Закона о наслеђивању неопозива, а да се иста може оспоравати једино из разлога прописаних одредбом чл.220 став 3 Закона о наслеђивању, ако је изјава последица принуде, претње, преваре или заблуде.

Претходно је првостепени суд разматрао и околност да је сада пок.ЕЕ, сестра сада пок.ЖЖ, оспоравала право наследници сада пок.ГГ на брачну тековину и издвајање из заоставштине, налазећи да иста није од утицаја на другачије одлучивање, с обзиром да је ова наследница преминула у току оставинског поступка иза свога оца, а да је иза ње, по законском реду наслеђивања, једини наследник остао њен брат, сада

пок.ЖЖ, који је и дао оверену наследничку изјаву.

Одлуком из става трећег изреке побијане пресуде првостепени суд је одбио предлог за прекид поступка до окончања поступка поводом захтева за укидање клаузуле правноснажности и извршности у оставинском предмету О број 4884/16 Трећег основног суда у Београду, налазећи у конкретном случају да ове околности не представљају претходно питање у смислу одредбе чл.223 ЗПП-а, с обзиром на изложено правно становиште првостепеног суда у погледу неопозивости наследничке изјаве.

Неосновано се жалбом указује на неправилност закључка првостепеног суда у погледу одлуке о прекиду поступка којом је нашао да нису испуњени разлози за прекид овог поступка до окончања поступка за укидање клаузуле правноснажности и извршности решења донетог у оставинском поступку О број 4844/2016, имајући у виду да сходно одредбама Закона о наслеђивању, законски наследници наслеђују оставиоца у моменту његове смрти, те да је једини законски наследник ЂЂ имао могућност да изјави жалбу у име свог правног претходника у року за жалбу, ради отклањања евентуалних неправилности које би биле последица наводне заблуде даваоца изјаве. Како он то није учинио, нити по правноснажности решења покренуо поступак ради утврђења, односно ради поништаја наследничке изјаве свог правног претходника, то је престало право његовом смрћу, као и протеком рока од годину дана од сазнања за разлоге рушљивости, да се пуноважност такве наследничке изјаве доводи у питање.

Следом наведеног, потврђено је решење којим је одбијен предлог за прекид поступка из става трећег побијане пресуде, применом одредбе чл.401 тачка 2 ЗПП-а.

Чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано правилном применом одредбе чл.8 ЗПП-а и наводима жалбе није доведено у сумњу.

Неосновано се жалбом тужилаца оспорава потпуност и правилност утврђеног чињеничног стања. Наводи жалбе не дају основа за закључак да је првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање. Жалбени наводи, по оцени другостепеног суда, не указују на постојање неке чињенице, околности или доказа које првостепени суд није ценио, а који би довели у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања. У побијаној пресуди су дати разлози о одлучним чињеницама, важним за пресуђење уз детаљну и исцрпну анализу свих доказа, како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности. Жалбено оспоравање утврђеног чињеничног стања не води другачијој оцени доказа и чињеничноправном закључку првостепеног суда, нити другачијој одлуци о тужбеном захтеву.

Супротно жалбеним наводима, правилно је првостепени суд одлучио када је одбио предлог за извођење доказа саслушањем сведока на околност постојања договора између наследних учесника ЖЖ и ГГ о томе на који начин је требало сада пок.ГГ да поступи са правом својине на стану, након што се ЖЖ, као наследни учесник изјаснио наследничком изјавом, којом се прихватио наследног дела и уступио део у погледу стана који је предмет захтева тужилаца, а за који договор тужиоци тврде да је био основ

за одлуку ЖЖ да да наследничку изјаву на начин на који је и дао.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев тужилаца, правилно закључујући да је правни претходник овде тужене стекла право својине на стану који је предмет захтева, по пуноважном правном основу. Наиме, тумачењем коначног исхода оставинског поступка, проистиче да су заправо наследни учесници постигли споразум о деоби наслеђа, на начин који је спроведен и решењем, а који је заснован и на наследничкој изјави ЖЖ, којом се делимично одрекао наследства у погледу права наслеђивања на стану у корист сада пок.ГГ и обрнуто, делимичним одрицањем наследства, права наслеђивања на земљишту и у погледу права коришћења гробног места наследног учесника ГГ у корист наследника ЖЖ. Право да тражи да се утврди да је ова наследничка изјава - основ оваквог споразума, дата под заблудом, могао је, само у роковима и под условима и разлозима из којих би то могао да чини давалац изјаве, само законски наследник ЖЖ - ЂЂ. Наведено право престало је у смислу одредбе чл.117 став 1 Закона о облигационим односима протеклом рока од једне године од сазнања за разлог рушљивости овог уговора о поклону, имајући у виду да је према чињеничним наводима тужбе неформални договор био да тужена по смрти ЖЖ пренесе право својине на читавом стану на његовог сина ЂЂ, а што није учинила.

Неосновано се наводима жалбе указује да је суд одлучио о другом, а не о захтеву који је постављен, те да није одлучио о евентуалним захтевима, имајући у виду да је на рочишту од 28.09.2020. године пуномоћник тужилаца изјавио да повлачи евентуалне захтеве, а првостепени суд је тим поводом и донео решење којим је одбијен захтев за доношење допунске пресуде П 2998/21 од 4.4.2022. године.

Правилно је првостепени суд закључио да је наследничком изјавом ЖЖ, практично учинио поклон и то у уделу од 1/3 права својине на спорном стану. Ово, имајући у виду да се претходно већ изјаснио да не оспорава право другог наследног учесника ГГ на издвајање половине права својине на спорном стану по основу стицања откупом стана у току трајања брачне заједнице са оставиоцем, на основу чега је у саставу заоставштине преостало да се расподели право својине у уделу од 1/2 између наследних учесника ГГ, супруге оставиоца, којој по законском реду наслеђивања припада 1/3 од половине, дакле 1/6 удела у праву својине на спорном стану, док преостале 2/6 удела наслеђује ЖЖ и то 1/6 по сопственом праву законског наслеђивања иза оца и још 1/6 на делу који му се припаја на име права наслеђивања његове сестре ЕЕ, која је доживела делацију свога оца, али је преминула у току трајања оставинског поступка. У сваком случају, наследник ЖЖ је наследничком изјавом, којом уступа свој наследни део ГГђ могао да располаже са укупно 1/3 права својине на овом стану, те све и када би суд био у могућности да разматра евентуално постојање битне заблуде у погледу побуде из које је ЖЖ учинио поклон ГГ, свакако ни малолетни тужилац, ни његова мајка, овде тужилца ББ, не би уживали правну заштиту за стицање права својине на спорном стану у уделима од по 1/2 на овој непокретности.

Међутим, правилно је првостепени суд нашао да изјава ЖЖ, дата у оставинском поступку, јесте неопозива и да чињеница што је ЖЖ преминуо пре истека рока за жалбу, не утиче на валидност ове изјаве, а питање основаности клаузуле

правноснажности и извршности овог оставинског решења, не представља претходно питање у погледу захтева постављеног тужбом у овом парничном поступку. ЖЖ, као наследни учесник, а ни његов једини законски наследник, син ЂЂ, који је тренутком смрти имао право да настави оставински поступак, а у преосталом року није изјавио жалбу, нити се позивао на очеву заблуду приликом учињеног поклона, на шта би једино он био овлашћен да се позива, а не и овде тужиоци - то није урадио за живота. Наиме, једино је ЂЂ, који је преминуо 20.03.2018. године (годину и четири месеца након што је преминуо његов отац ЖЖ), био активно легитимисан као законски наследник даваоца наследничке изјаве, да доведе у питање и да тражи пред судом да се утврди да је наследничка изјава којом је један наследник учинио поклон другом учеснику оставинског поступка, а такође наследнику - дата у заблуди која се тиче побуде, а која улази у основ код овог добротичног посла. Како он то није учинио, то његово право не прелази на његове наследнике, јер се не ради о имовинском праву, те се у том смислу неосновано овде тужиоци позивају на заблуду даваоца наследничке изјаве, чији они нису законски наследници, нити били, нити постали накнадно, јер је отац овде малолетног тужиоца и супруг тужиле, доживео делацију свога оца и тиме стекао својство јединог законског наследника свога оца.

Приликом одлучивања о основаности жалбе тужилаца, односно законитости и правилности првостепене пресуде, овај суд је ценио и остале наводе тужилаца, али их посебно није образлагао, сагласно одредби чл.396 став 1 ЗПП-а, јер не могу довести до другачије, за тужиоца повољније одлуке у овој правној ствари.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке ожалбене пресуде, јер је донета правилном применом одредаба чл.150, 153 и 154 ЗПП-а, с обзиром на исход спора и постигнути успех странака. Трошкови су одмерени правилном применом важеће Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Са свега изложеног, одлучено је као у изреци пресуде на основу овлашћења из чл.390 и 401 тачка 2 ЗПП-а.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић